

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Boosting learning by changing the order and timing of classroom tasks : implications for professional practice / [Jak zlepšit učení odlišným nastavením pořadí a načasování úkolů ve třídě : závěry pro profesní praxi] / Jonathan Firth -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 47, č. 1 (February) (2021), s. 32-46.

Načasování práce ve třídě ovlivňuje úspěch žáka v učení i rychlosti, jakou si osvojuje učivo. Článek se zabývá tzv. prostorovým efektem, který zaručuje lepší osvojování učiva, pokud je jeho výklad oddělen přestávkami. Druhým způsobem, který pozitivně ovlivňuje učení, je střídání různých typů řešení problémů a ukázek příkladů v rámci jedné vyučovací hodiny. Tyto techniky prokazatelně zvyšují kvalitu učení a je relativně snadné je implementovat do výuky. Fungují na základě dlouhodobé paměti, která je flexibilní a stále se měnící, a tedy i vysoce citlivá vůči různým kontextům.

výuka ; vyučovací metoda ; práce ve třídě ; učení ; kvalita vyučování ; učivo ; řešení úloh ; paměť ; vyučovací hodina ; organizace času ; Velká Británie ; střídavé vyučování

<http://katalog.npmk.cz/documents/521120>

2.

Does co-teaching improve academic achievement for students with disabilities? : a meta-analysis / [Zlepšuje kooperativní výuka školní výsledky žáků s handicapem? : metaanalýza] / Margaret E. King-Sears, Abraham Stefanidis, Sheri Berkeley, Vasilis Strogilos -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 16, č. 34 (November) (2021), s. 1-20.

Kooperativní výuka je vyučování s dvěma učiteli, učitelem z běžné školy a speciálním pedagogem, určené pro handicapované žáky a žáky bez handicapu v rámci jedné třídy. Někteří postižení žáci se ještě dále učí v speciálních vzdělávacích prostředích. Cílem předložené metaanalýzy odborné literatury bylo srovnat školní prospěch žáků z kooperativní výuky a žáků ze speciálních tříd. Výsledky naznačují mírný pozitivní vliv na prospěch u žáků v kooperativní výuce oproti speciálním třídám. Je však potřeba získat pomocí monitoringu více informací o charakteristice postižených v inkluzivní versus speciální výuce i o příslušných výukových praktikách. Podrobné výsledky v grafech a tabulkách.

forma výuky ; inkluzivní vzdělávání ; postižený ; učitel ; speciální pedagog ; prospěch ; komparace ; kooperativní učení ; inkluze

<http://katalog.npmk.cz/documents/520916>

3.

Examining teacher recruitment strategies in England / [Získávání nových studentů učitelství v Anglii] / Robert M. Klassen, Jade V. Rushby, Tracy L. Durksen, Lisa Bardach -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 47, č. 2 (April) (2021), s. 163-185.

Edukační systém má většinou za cíl získávat nové učitele nejen v nalézání více zájemců, ale zájemců kvalitních, kteří se pro učitelskou profesi hodí a u kterých je pravděpodobné, že u svého povolání zůstanou. Cílem tohoto článku je ukázat strategie získávání budoucích učitelů v Anglii a navrhnout nové modely zkoumáním teorií a výsledků studií z této oblasti. Zmiňuje dvě klíčové vzdělávací organizace v Anglii, Department for Education a Teach First, a srovnává požadavky na učitele v těchto organizacích s požadavky na učitele v inzerátech cílených na širokou veřejnost.

učitel ; pedagogické povolání ; student učitelství ; studium a výuka ; vzdělávání ; student ; profese ; nábor ; Anglie ; strategie ; požadavky ; inzerce

<http://katalog.npmk.cz/documents/521178>

4.

Kontinuierlich gemeinsam Unterricht entwickeln / [Kontinuálně a společně rozvíjet vyučování] / Britta Klopsch, Anne Sliwka -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogische Führung : Zeitschrift für Schulleitung und Schulberatung -- ISSN 0939-0413 -- Roč. 32, č. 3 (2021), s. 84-86.

Článek se věnuje možnostem, jak co nejefektivněji připravit žáky na jejich budoucí život prostřednictvím školní výuky. Důležitá je zejména její kontinuita. Návaznost vyučované látky je třeba zohlednit nejenom v rámci jednoho předmětu, ale hledat přitom souvislosti mezi všemi vyučovacími předměty. Autoři článku předkládají návrhy na dosažení tohoto cíle, jehož koordinace je úkolem školního vedení.

manažerský personál ; role ; školní vzdělávací program ; organizace výuky ; efektivnost vzdělávání ; vyučovací předmět ; budoucnost ; žák ; kontinuální vzdělávání ; souvislosti ; návaznost

<http://katalog.npmk.cz/documents/521121>

5.

Multilingual classrooms—Danish teachers' practices, beliefs and attitudes / [Vícejazyčné třídy – praxe, přesvědčení a postoje dánských učitelů] / Hanne B. Søndergaard Knudsen, Pernille S. Donau, Charles L. Mifsud, Timothy C. Papadopoulos, Julie E. Dockrell -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 65, č. 5 (August) (2021), s. 767-782.

Mnohojazyčnost je hlavním rysem evropských škol. Studie zkoumá dánská data týkající se chování, přesvědčení a postojů učitelů k mnohojazyčnosti (61 učitelů z toho 85 % žen). Učitelé, kteří vyplňovali dotazník, měli pozitivní vztah k mnohojazyčnosti, podpořili zachování prvního jazyka dětí (J1) a vyzvedli důležitost znalosti J1 pro rozvoj jazykové gramotnosti ve druhém jazyce dětí (J2). Postoj učitelů byl ovlivněn jejich kompetencí v cizím jazyce. V grafech jsou přehledně znázorněny výukové strategie, postoj učitele k překonávání bariér, výukové materiály i praktiky v dosahování úspěchů žáků v mnohojazyčné třídě.

škola ; výuka ; jazykové vzdělávání ; jazyková bariéra ; multilingvismus ; rovnost možností ; přístupnost vzdělání ; mateřský jazyk ; vyučovací jazyk ; první cizí jazyk ; postoj učitele ; způsobilost ; jazyková dovednost ; vztah učitel-žák ; Dánsko ; vícejazyčnost

<http://katalog.npmk.cz/documents/521113>

6.

Out-of-school programs and interest : designed considerations based on a meta-analysis / [Mimoškolní programy a zájmy : zkoumání jejich vlastností formou metaanalýzy] / Doris Lewalter, Andreas Gegenfurtner, K. Ann Renninger -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 16, č. 34 (November) (2021), s. 1-18.

Mimoškolní programy se většinou propagují tím, že prohlubují zájmy účastníků/návštěvníků, ale existuje jen málo informací o tom, jaké jejich návrhy k dosažení tohoto cíle převládají. Autoři článku prozkoumali 38 studií publikovaných mezi lety 1998-2019. Ukázal se pozitivní, ale jen velmi mírný vliv mimoškolních programů na další rozvoj účastníkovy zájmu, a to díky tomu, že studie nerozlišují mezi počátečním zájmem o věc a rozvojem tohoto zájmu v průběhu času, ani si nevšímají rozdílů mezi zájmem vyjádřeným návštěvou jednodenního kurzu oproti kurzu, který trvá delší dobu. Změna zájmu může být pozitivně ovlivněna přístupem k němu a jeho měřením a také tím, že v nabídce jsou víceoborové programy nezávislé na škole, s příslušnými odborníky a s delší dobou trvání.

mimoškolní vzdělávání ; vzdělávání dospělých ; další vzdělávání ; zájem ; kurs ; analýza vědecké literatury ; vzdělávací kurzy pro dospělé ; délka ; propagace ; 1998-2019

<http://katalog.npmk.cz/documents/520926>

7.

Seeking understanding of the textbook-based character of Finnish education / [Jak chápat charakteristiku finského školství založeného na učení se z učebnic] / Josephine Moate -- eng -
- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 --
Roč. 47, č. 3 (June) (2021), s. 353-365.

Kritický pohled na finské školství založené na učení se z učebnic. Jak lépe porozumět a lépe pochopit roli učebnic. Proč se učebnice staly výchozím bodem, jak se žáci a studenti socializují v praxi založené na učebnicích. Jaký je dopad výuky z učebnic na pedagogický výzkum a na další rozvoj finského vzdělávání, zejména vzdělávání učitelů.

systém výchovy a vzdělávání ; školství ; vyučovací metoda ; učebnice ; vzdělávání učitelů ; praxe ;
pedagogický výzkum ; Finsko

<http://katalog.npmk.cz/documents/521192>

8.

Stratégie prevencie akademickej prokrastinácie vysokoškolských študentov / [Strategies for preventing academic procrastination of university students] / Slávka Krásna, Silvia Barnová, Jiří Dušek -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 32, č. 4 (2021),
s. 25-31.

Prokrastinace představuje specifický jev akademického prostředí. V článku je uveden souhrn teoretických a empirických východisek tohoto problému u vysokoškolských studentů ve vztahu k možnostem jeho prevence. Z výsledků výzkumů v různých zemích světa vyplývá, že na akademickou prokrastinaci mají vliv demografické, sociální, geografické, kulturní, psychologické, edukační a medicínské souvislosti.

vysoká škola ; univerzita ; student ; domácí příprava žáků a studentů ; postoj studenta ;
motivace ; pozornost ; koncentrace ; vůle ; zákrok ; působení ; výsledek výzkumu ; prokrastinace

<http://katalog.npmk.cz/documents/521079>

9.

Student teachers' understanding of poverty : insights for initial teacher education / [Jak studenti učitelství chápou chudobu : vhlad do počátečního vzdělávání učitelů] / Dean Robson, Peter Mtika, Archie Graham, Lindsay MacDougall -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 --
Roč. 47, č. 1 (February) (2021), s. 104-117.

Předložená studie měla za cíl zjistit, jak studenti na počátku studia učitelských oborů chápou chudobu. Globálně se počet chudých dětí stále zvyšuje a stává se problémem i pro učitele. Z výzkumů vyplývá, že někteří studenti učitelství mají k chudobě svých žáků a jejich rodin negativní postoj, což může v budoucnu ovlivnit jejich výuku. Ukazuje se, že při zahájení studia učitelství mají studenti většinou "vícerozměrný" názor na chudobu a vnímají ji jako problém ovlivňující život žáků i studentů. V čase vzrůstající chudoby na celém světě jsou tato zjištění pro budoucí učitele výzvou.

student učitelství ; postoj studenta ; vysokoškolské studium ; názor ; chudoba ; nemajetný ; svět ; vztah učitel-žák ; Skotsko ; problém ; negativní postoj

<http://katalog.npmk.cz/documents/521142>

10.

Students and graduates with autism : perceptions of support when preparing for transition from university to work / [Studenti a absolventi s autismem : vnímání podpory při přípravě na přechod z vysoké školy do zaměstnání] / Henri V. Pesonen, Mitzi Waltz, Marc Fabri, Minja Lahdelma -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 36, č. 4 (October) (2021), s. 531-546.

Navzdory krokům vedoucím ke zvýšení podpory studentů s autismem na vysokých školách, vnímají tito studenti i absolventi podporu při přechodu do zaměstnání jako nízkou, a to i ve srovnání s jinak postiženými lidmi. Šetření proběhlo na vzorku 30 vysokoškolských studentů a absolventů z Finska, Francie, Nizozemska a Spojeného království. Výsledky potvrdily, že podpora zaměřená na pracovní kariéru a stáže usnadňuje přípravu na zaměstnání. Taková forma podpory zahrnuje mentory, angažované a pečující učitele a členy rodiny. Aspirace na individualizaci spočívá ve zkvalitňování pracovní i akademické podpory před přechodem do zaměstnání.

student ; vysoká škola ; autismus ; pomoc ; přechod ze školy do zaměstnání ; profesní dráha ; poradce ; vysokoškolský pedagog ; rodiče ; mentoring ; Finsko ; Francie ; Nizozemsko ; Velká Británie ; stáže ; příprava

<http://katalog.npmk.cz/documents/520961>

11.

Teacher decision-making in the classroom : the influence of cognitive load and teacher affect / [Rozhodování učitele ve třídě : vliv kognitivního zatížení a afektu učitele] / Caroline McCarty, Petrea Redmond, Karen Peel -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 47, č. 4 (September) (2021), s. 548-561.

V každodenní výuce ve třídě jsou rozhodnutí učitele výsledkem jeho kognitivního zatížení a afektů. Kognitivní potřeby spojené s afektem ovlivňují budoucí rozhodování učitele a poskytují klíčový okamžik ke změně potenciálních výsledků. Předložená studie zkoumala osm učitelů ze středních škol, kteří se lišili podle délky praxe, genderu a věku. Prostřednictvím rozhovorů a pozorování bylo zjištěno, že učitelé používají rozdílný jazyk, když popisují proces rozhodování ve třídě. Využívají více akcí a redukují kognitivní zatížení, pokud dělají rozhodnutí v pozitivní náladě. Redukují negativní afekty, pokud od žáků očekávají slušné chování. Používání pozitivních akcí ve třídě bylo trvalejší, pokud bylo zredukováno kognitivní zatížení a učitel očekával, že jeho rozhodování bude úspěšné. Menší kognitivní zatížení, zvýšený pozitivní afekt a výběr z více možností při rozhodování vytvářejí pozitivní prostředí ve třídě.

učitel ; střední škola ; práce ve třídě ; rozhodování ; poznávací proces ; emoce ; afektivita ; chování učitele ; vztah učitel-žák ; interview ; pozorování ; Austrálie ; afekty

<http://katalog.npmk.cz/documents/521222>

12.

Teacher educators' perspectives on preparing student teachers to work with pupils who speak languages beyond English / [Pohled vysokoškolských pedagogů na vzdělávání budoucích učitelů, kteří budou pracovat s dětmi s odlišným jazykem než je angličtina] / Gabrielle Flockton, Clare Cunningham -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 47, č. 2 (April) (2021), s. 220-233.

Počet dětí, které doma hovoří jiným jazykem než angličtinou, v britských školách stále stoupá. Podle výzkumů se však začínající učitelé cítí nejistě při práci s těmito žáky. Na toto téma existuje mnoho studií, avšak málo z nich se soustřeďuje na práci pedagogů, kteří připravují budoucí učitele. Předložená studie zkoumala 62 pedagogů a zjišťovala, jak jsou studenti učitelství připravováni na práci s jinojazyčnými dětmi. Podle výsledků si většina pedagogů vzdělávajících studenty učitelství věří, že studenty vhodně připravují pro tento úkol. Předmětem výzkumu byla i specifická požadavků a rovnováha mezi překonáváním rozdílnosti jazyků a ostatními prioritami ve vzdělávání učitelů.

mateřský jazyk ; cizí jazyk ; angličtina ; multilingvismus ; student učitelství ; vzdělávání učitelů ; vysokoškolský pedagog ; názor ; jazykové vzdělávání ; postoj učitele ; Velká Británie ; odlišný mateřský jazyk

<http://katalog.npmk.cz/documents/521181>

13.

The role of teachers, parents, and friends in developing adolescents' societal interest / [Role učitelů, rodičů a přátel v rozvoji zájmu dospívajících o společnost] / Frank H. K. Wanders, Anne Bert Dijkstra, Ralf Maslowski, Ineke van der Veen, Erik Amnå -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 65, č. 5 (August) (2021), s. 736-751.

Posílení občanské participace je jedním z primárních cílů občanské výchovy. Článek zkoumá roli učitelů, rodičů a přátel při stimulaci rozvoje zájmů o společnost mezi dospívajícími. Posuzuje, do jaké míry mohou učitelé kompenzovat rozdíly, které vznikají v důsledku socioekonomických rozdílů. Pro posouzení je využita panelová studie Yes, kdy je ročně hodnoceno 587 žáků ve věku 13–18 let po dobu šesti let (2010–2015) a zároveň modelování latentní růstové křivky. Zjištění naznačují, že zvyšování společenského povědomí přispívá k rozvoji zájmu mezi dospívajícími, přičemž učitelé jsou nejdůležitějším socializačním činitelem. Větší vliv učitelů se projevuje u dospívajících z méně privilegovaných rodin, což potvrdilo hypotézu, že školy mohou kompenzovat rozdíly v zájmech adolescentů o společnost.

škola ; žák ; role učitele ; výchova ; obsah výchovy ; občanská výchova ; příprava na život v dospělosti ; politická výchova ; společnost ; sociální nerovnost ; působení ; sociální působení ; vztah učitel-žák ; rodinná výchova

<http://katalog.npmk.cz/documents/521111>

14.

To tell or not to tell about your mental health problems? : an intervention for students / [Mluvit nebo nemluvit o svých problémech s duševním zdravím? : intervence pro studenty] / Jacomijn Hofstra, Nynke Boonstra, Lies Korevaar -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 45, č. 7-8 (September-October) (2021), s. 987-998.

Na celém světě se vyskytuje stále větší počet vysokoškoláků s problémy duševního zdraví, ale často není snadné mluvit o těchto problémech na univerzitě. Pokud však o svých problémech nehovoří, nemůže jim být poskytnuta podpora, kterou často potřebují. Stávající intervence nejsou specificky zaměřeny na studenty a postrádají určité důležité aspekty. Proto byla vyvinuta nová intervence, která studentům pomůže v rozhodnutí, zda zveřejnit své problémy či nikoli. Zkušenosti s novou intervencí byly zkoumány na základě dotazníků, které studenti tří univerzit aplikovaných věd v Nizozemsku vyplnili před intervencí, přímo po intervenci a tři měsíce po ní. Studenti i odborníci ocenili obsah a strukturu intervence a z výsledku vyplynulo, že míra obav studentů z odhalení a míra rozhodovacích konfliktů byla po absolvování intervence nižší.

vysoká škola ; univerzita ; student ; psychika ; duševní zdraví ; duševně nemocný ; psychická zátěž ; záměr ; rozhodování ; Nizozemsko ; stigmatizace ; problémové situace

<http://katalog.npmk.cz/documents/521055>

15.

Vozmožnosti vyjavenija social'noj ekskluzii vospitatelym detskogo sada / [Možnosti zjištění sociální exkluze učitelkou v mateřské škole] / Galina Vjačeslavovna Semenova, Irina Borisovna Tereškina, Julija Jevgen'evna Guseva -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 10

In: Doškol'noje vospitanije : ježemesjačnyj naučno-metodičeskij žurnal -- ISSN 0012-561X -- Roč. 93, č. 12 (2021), s. 8-18.

Článek představuje model zjišťování exkluze dítěte učitelkou v mateřské škole. Jak učitelka v MŠ zjišťuje, že v její skupině dochází k exkluzi. Rozpoznávání exkluze jako prvek profesionální kultury pedagoga. Současné vědecké způsoby pro odhalování sociální exkluze ve skupinových a mezilidských vztazích. Důležitá role učitelky - dítě ji považuje za autoritu, která dočasně zastupuje matku (rodiče). Odhalení exkluze jako diagnostická kompetence. Významná je i kompetence prakticky zaměřená na řešení exkluze v dětském kolektivu.

předškolní dítě ; pedopsychologie ; mateřská škola ; učitelka ; vztahy mezi vrstevníky ; sociální vyloučení ; pedagogická diagnostika ; pedagogická diagnóza ; způsobilost ; řešení konfliktů ; Rusko ; dětský kolektiv ; exkluze

<http://katalog.npmk.cz/documents/521102>